

Pedagogenwijsheid

Ga voor de aardigheid eens achter de computer zitten en zoek dan naar het onderwijsaanbod in Vlaanderen. Surf bijvoorbeeld naar de websites www.a-z.be/scholenA-H of naar www.a-z.be/scholenI-Z. Je vindt een lijst met het complete aanbod van Vlaamse basisscholen. Klik er nu willekeurig een paar aan. Ik probeerde scholen in Aalst, Brugge, Beveren en De Pinte. Alle door mij aangeklikte scholen (inclusief rooms katholieke die bijvoorbeeld Immaculata heten) gaan – blijkens hun website – 's ochtends open tussen 7 en 8 uur. Veel scholen bieden hun leerlingen tussen de middag een warme maaltijd aan. Voor korte en lange vakanties bestaan vakantieprogramma's. Alle door mij gevonden basisscholen hadden een uitgebreid programma van naschoolse activiteiten. Vlaamse ouders halen hun kinderen tussen 16.30 en 18.00 u weer op, na een volledig door de school verzorgd dagprogramma.

Stop tijdig met deze speurtocht want je wordt als werkende ouder bevangen door een gekmakende jaloezie. Scholen in Nederland gaan meestal pas open tussen 8.30 en 8.45 u. Nederlandse basisscholen bieden zelden voorschoolse opvang. Veel basisscholen beschouwen overblijven tussen de middag als een ongewenst verschijnsel, berustend op egoïstische keuzes van ouders, die blijkbaar te beroerd zijn om twee uur lunchpauze per dag te nemen om met hun kroost te kunnen eten. Heel weinig scholen organiseren naschoolse opvang in de school, zodat Nederlandse kinderen naar hun naschoolse opvang moeten worden vervoerd met taxi's en taxibusjes, die lang niet altijd stipt op tijd zijn en waar je als ouder over tobt. Kan een vierjarige wel in de goede taxi stappen? Als je pech hebt is er helemaal geen naschoolse opvang, of zijn er lange wachtlijsten voor de dagen waarop jij werkt. Als de naschoolse opvang niet gekoppeld is aan de school, betekent dit dat er niet automatisch iets geregeld is voor de ADV-dagen, studiedagen en teamdagen van het personeel van de school. Kortom: hoe meer ouders werken in Nederland, des te meer wordt er gevergd van hun coördinatie- en improvisatievermogen en dan zwijg ik nog over de volkomen ondoorzichtige financiële administratie die het gevolg is van de nieuwe Wet kinderopvang.

Als het aan Nederlandse pedagogisch deskundigen ligt zal dit nooit veranderen, zo blijkt uit een recent rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau getiteld *Grenzen aan de maatschappelijke opdracht van de school*. Het SCP sprak met twaalf onderwijskundigen over de kerntaken van de school en over de vele extra zaken die van het moderne onderwijs worden verwacht. Scholen worden geacht een bijdrage te leveren aan achterstandsbestrijding en de integratie van allochtone kinderen, zij moeten probleemleerlingen opvangen binnen de school, meedenken over sociale cohesie in de buurt, de veiligheid van leerlingen waarborgen door een actief anti-wapenbeleid en normen en waarden overdragen. Over al deze zaken waren de deskundigen het met meer of minder enthousiasme eens: het was veel gevraagd van scholen, en je moest geen wonderen verwachten van het onderwijs, maar het was in veel gevallen ook bittere noodzaak: om effectief onderwijs te kunnen geven moeten kinderen de taal beheersen, een beetje ingeburgerd zijn en zich veilig weten op school.

Maar als er één ding was waar de school niet aan hoefde te beginnen, dan was dit het vergemakkelijken van het leven voor tweeverdieners: "Een school is er niet voor opvang. Dat klinkt hard, maar is wel zo. (...) Opvang is een verantwoordelijkheid van ouders. Ik heb me altijd verzet tegen het idee dat kinderen om acht uur 's ochtends de deur uitgaan, voor- en naschoolse opvang geregeld, en vervolgens komen die kinderen om zes uur of half zeven thuis." Aldus respondent 5 die daarmee blijkbaar het gevoel vertolkte van de meeste SCP-deskundigen.

Ik begrijp best dat scholen niet zitten te wachten op extra taken en rompslomp. Ik snap dat voor- en naschoolse opvang regelen neerkomt op rompslomp, ook als je daarvoor geen juffen en meesters gebruikt. Ik voel echt mee met organisaties die grootscheepse veranderingen willen vermijden. Ik begrijp ook nog dat als een school wel verandert, de

noden en behoeften van achterstandskinderen en zorgleerlingen eerder aan de beurt zijn dan de zonen en dochters van voltijds werkende ouders. Ik denk dat de meeste werkende ouders met mij allang de hoop hebben opgegeven dat het hier ooit zo zou kunnen worden als in België. Wij haasten, wij regelen en wij berusten in ons lot.

Maar waar ik niet tegen kan is dat deskundigen hun conservatisme in deze zo vaak vergezeld laten gaan van de suggestie dat kinderen van werkende ouders minder goed worden opgevoed. Meermalen wordt in het SCP rapport benadrukt dat juist ook in het Gooi, bij drukke tweeverdieners, kinderen worden verwaarloosd. Voortaan eis ik dat bij dit soort observaties data worden overlegd over de toestand in België, waaruit zonneklaar blijkt dat kinderen daar in grote getale ongelukkiger zijn, minder houden van hun moeder, vaker op het criminele pad raken en anderszins verkeerd terecht komen. Als die data er niet zijn moet het uit zijn met die insinuaties.